

Editörler

A. Musayev

Mezahir Kerim

M. Garayev

A. Salehli

F. Allahverdiyev

Bilgisayar tasarımı

E. Rüstemov

Alihan Musayev

MAHPUS

HAYATI

Yüce Allah şöyle buyuruyor:

“Allah’tan bağışlama dile. Şüphesiz Allah çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.”

(Nisâ Suresi, 106. Ayet)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla!

MUKADDİME

Hamd Allah'adır, sadece O'na hamdederiz. O'ndan bağışlanma diler, bizi doğru yola iletmesini isteriz. Nefislerimizin şerrinden ve amellerimizin kötülüklerinden O'na sığınırız. Allah'ın hidayet verdiğini kimse saptıramaz; saptırdığını da kimse hidayete erdiremez. Allah'tan başkasının ibadet edilmeye layık olmadığına şahadet ederiz. O tektir, O'nun ortağı yoktur. Muhammed *sallallahu aleyhi ve sellem*'in O'nun kulu ve rasûlü olduğuna da şahadet ederiz.

Bu kitap her bir mahkumu teselli etmek, üzüntüsünü gidermek, onu iyi işler yapmaya ve kötü işlerden uzak durmaya teşvik etmek, böylece ona geleceğini yeniden inşa etme husunda güven sağlamak için yazılmıştır.

Yüce Allah her insanı çok güzel bir şekilde yaratmaktadır. Daha sonra şeytan, insanı saptırır, onu günaha sevk eder ve onun hayatını mahvetmek ister. ancak kul günah işlese de Rahman olan Allah, kulunun tövbesini her zaman kabul eder ve onun günahlarını bağışlar.

Bu hususta Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurmuştur: **“Şeytan bir defasında Rabbine şöyle demişti: ‘Ya Rabbi! Senin izzetine yemin ederim ki ruhları bedenlerinde oldukları sürece kullarını saptırmaya devam edeceğim!’ Rabbi-miz de buna cevaben şöyle buyurdu: ‘İzzetime ve celalime yemin ederim ki onlar Benden bağışlanmayı talep ettikleri sürece Ben de onları affetmeye devam edeceğim!’”**⁽¹⁾

Güzel isimleri ve yüce sıfatları ile Allah *azze ve celle*’den bu işimizi mübarek kılmasını ve rızasını kazanmak için yapılan amellerden eylemesini dileriz. Yine Allah’tan, bunun sayesinde bizlere mükâfat ve sevap vermesini, bu kitabı kıyamete ka-

(1) *Müsned-i İmam Ahmed*, 3/41; *Sahihu’l-Câmî*, 499.

dar okuyup amel edenlere ve ayrıca bunun neşri için çaba gösteren herkese fayda vermesini niyaz ederiz. Bu lütuf Allah'tandır. Allah buna hakkıyla gücü yetendir.

İnsanı hayırlara muvaffak kılan ve onu doğru yola ileten Allah'tır. Hamd, âlemlerin Rabbi olan Allah'a mahsustur. Allah'ın salât ve selamı Peygamberimiz Muhammed'e, onun ailesine ve ashabına olsun!

HEDEFİMİZ

Bu kitabı yazmadaki amacımız, cezaevlerinde çaresizlik içinde yaşayan ve hayattan umudunu kesen insanların üzüntüsünü gidermek, onlara kaybolan umutlarını geri getirmek ve onlara her şeye yeniden başlamaları için güç ve moral vermektir. Büyük Güç'e dayanan iradenin neler yapabileceğini hala birçoğumuz bilmiyoruz. Bu küçük çalışmamızın birilerine bir nebze de olsa faydası olması ümidiyle Allah'a sonsuz hamd ediyoruz!

Bir hadis-i şerifte Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurmuştur: *"Kim bir hayra (iyiliğe) vesile olursa o kimseye hayrı yapan kimsenin ecri gibi ecir vardır!"*⁽²⁾

Bu kitapta kaleme alınmış ibretlik sözlerin okuyucularımıza manevî destek vereceğini umuyoruz. Allah ve Resulünün bu tavsiyeleri onun gelecek hayatına damgasını vuracaktır.

---

(2) *Sahîh-i-Müslim*, 1893.

Zeki insanların harika bir sözü vardır: “Önemli olan, kusurlu başlangıç değil mükemmel sonuçtur.”

Bu nedenle insan hiçbir zaman geçmişini düşünüp umutsuzluğa kapılmamalı, tam tersine, geleceğini inşa etmek için iyi şeyler yapmaya çabalamalıdır.

Allah öyle bir düzen kurmuştur ki hiçbir şey için asla geç değildir, tam olarak Allah'ın istediği gibi başlayarak, kaybettiğiniz her şeyi, en önemlisi umudunuzu ve huzurunuzu yeniden kazanabilirsiniz. Bunu yaparsanız Allah sizi hem bu dünyada hem de ahirette mutluluğa kavuşturur.

Kur'ân-ı Kerim'de bu konuda şöyle buyrulmaktadır:

“Eğer Allah'ı, Resûlünü ve ahiret yurdunu istiyorsanız, bilin ki Allah içinizden iyilik yapanlara büyük bir mükâfat hazırlamıştır.”⁽³⁾

Başka bir ayette ise şöyle buyuruyor:

---

(3) Ahzab Suresi, 29.

“Şüphesiz ki Allah iman edip din ve dünyaya yararlı işler yapanları, altından ırmaklar akan cennetlere sokacaktır...”⁽⁴⁾

Diğer bir ayette de şöyle buyurmuştur:

“Erkek veya kadın kim mü’min olarak iyi işlerse, elbette ona hoş bir hayat yaşatacağız ve onların mükâfatlarını yapmakta olduklarının en güzeliyle vereceğiz.”⁽⁵⁾

---

(4) Muhammed Suresi, 12.

(5) Nahl Suresi, 97.

UMUDUNUZU KAYBETMEYİN!

Sevgili okuyucu! Bilesin ki hepimiz hayatımız boyunca hatalar yaparız çünkü biz insanız. İnsan doğası gereği hata yapmaya mahkumdur. Bu hususta rivayet edilen hadiste şöyle buyrulmaktadır:

“Her Âdemoğlu çokça hata eder. Çokça hata edenlerin en hayırlısı çokça tövbe edenlerdir.”⁽⁶⁾

Bu hadisten açıkça anlaşılmalıdır ki Allah'ın tövbe kapısı günah işleyen her kula açıktır. Bu nedenle yaptığımız hatalardan dolayı Allah'ın rahmetinden ümidimizi kesmemeli, tam tersine, bu ayeti her zaman hatırlamalıyız:

“De ki: Ey kendilerinin aleyhine aşırı giden kullarım! Allah'ın rahmetinden ümidinizi kesmeyin. Şüphesiz Allah bütün günahları affeder. Çünkü O çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.”⁽⁷⁾

---

(6) *Sünen-i Tirmizî*, 2499; *Sahîh-i Terğib ve't-Terhib*, 3139.

(7) *Zumer Suresi*, 53.

Başka bir ayette şöyle buyrulmaktadır:

“Kim bir kötülük yapar yahut kendine zulmeder, sonra da Allah’tan bağışlama dilerse, Allah’ı çok bağışlayıcı ve çok merhamet edici bulur.”⁽⁸⁾

Kudsî hadiste ise Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

“Ey kullarım! Siz gece gündüz hata ediyorsunuz ve Ben günahların hepsini bağışlıyorum. Benden bağışlanma isteyiniz, sizi bağışlayayım!”⁽⁹⁾

Başka bir hadîs-i kudsîde Allah *azze ve celle* diyor ki:

“Ey Ademoğlu! Sen Bana dua edip, (affımı) ümid ettikçe, Ben senden her ne sâdır olsa aldırmam, seni affederim. Ey Âdemoğlu, senin günahların gökyüzüne kadar ulaşmış olsa da sen bağışlama dilesen, senin günahlarına aldırmam. Ey Ademoğlu! Sen Bana yeryüzünü dolduracak kadar günahla gelsen ve Bana ortak koşmamış

(8) Nisa Suresi, 110.

(9) Sahîh-i Müslim, 2577.

halde huzuruma çıksan, Ben seni aynı miktarda bağışlama ile karşılıyorum.”⁽¹⁰⁾

Yukarıda zikredilen ayet ve hadislerden açıkça anlaşılmaktadır ki Rahman ve Rahim olan Allah, kalpte samimi bir pişmanlık duygusu hissederek tövbe eden her kulunu affeder. Hatta bir ayette Yüce Allah tövbe edenleri ve temizlenenleri çok sevdiğini şöyle bildirmektedir:

“Şüphesiz Allah çok tövbe edenleri ve çok temizlenenleri sever.”⁽¹¹⁾

O halde tövbe etmeye, Allah'ın rahmetine mazhar olmaya ve O'nun sevdiği kulları arasında olmaya gayret etmeliyiz!

Allah'tan bağışlanma dilemek aynı zamanda O'nun hükümlerine teslimiyet göstermek demektir. Zira O'nun hükmüne boyun eğen bir kimse amelinin karşılıksız kalmayacağından hiçbir zaman kuşku duymamalıdır.

---

(10) *Sünen-i Tirmizî*, 2/270; *Silsiletü'l-Ehâdîsi's-Sahîha*, 127.

(11) *Bakara Suresi*, 222.

Yukarıda bahsi geçen ayet ve hadislerden hareketle Allah'ın bunun karşılığını mutlaka vereceğini söyleyebiliriz. Peki neden umutsuzluğa kapılalım, neden “Benim için her şey bitti” diye düşünüp her şeyden vazgeçelim?

Öte yandan hayat sadece bu dünyayla da bitmiyor. Bu dünyayla bitmeyen hayatta neden bir şeyler kaybetmiş olalım ki? Neden geçmişte yaptığımız hatalar her şeyin sonu olsun ki?

Sadece “Allah” deyip daha iyi bir şekilde yenisinden başlamamız yeterli.

İnanın ki bu başlangıç her şeyi değiştirecek!

ALLAH'TAN BAĞIŞLANMA DİLEMEK PEYGAMBERLERİN E YOLUDUR

Her insanın hata yapabileceğini ve hata yapanların en hayırlısının, hatasından dolayı Allah'tan af dileyen kişiler olduğunu bir kez daha hatırlatalım.

Bir insanın hata yapması onun değersiz olduğu anlamına gelmez, aksine insanlığın en değerli kulları sayılan peygamberler bile hata yapmış ve hatalarından dolayı Allah'tan bağışlanma dilemişlerdir:

– Bir zamanlar Adem *alehisselam* ile Havva validemiz Allah'tan şöyle bağışlanma dilemişlerdir: ***“Rabbimiz! Biz kendimize zulmettik. Eğer bizi bağışlamaz ve bize acımazsan mutlaka ziyan edenlerden oluruz.”***⁽¹²⁾

– Nuh *aleyhisselam* da şöyle dua etmiştir: ***“Rabbim! Beni, ana babamı, iman etmiş olarak evi-***

---

(12) Araf Suresi, 23.

me girenleri, iman eden erkekleri ve iman eden kadınları bağışla. Zalimlerin de ancak helâkini arttır.”⁽¹³⁾

– İbrahim *aleyhisselam* da şu şekilde dua etmiştir: **“Rabbimiz! Hesap görülecek günde beni, ana-babamı ve inananları bağışla.”⁽¹⁴⁾**

– Musa *aleyhisselam* da bir gün şöyle dua etmiştir: **“Ey Rabbim! Beni ve kardeşimi bağışla. Bizi kendi rahmetine sok. Sen merhametlilerin en merhametlisisin.”⁽¹⁵⁾**

– Davud *aleyhisselam* da şöyle dua etmiştir: **“Davud, kendisini imtihan ettiğimizi anladı ve hemen Rabbinden bağışlanma diledi, eğilerek secdeye kapandı ve bütün içtenliğiyle Allah’a yöneldi.”⁽¹⁶⁾**

– Süleyman *aleyhisselam* da şöyle dua etmiştir: **“Ey Rabbim! Beni bağışla. Bana, benden sonra**

---

(13) Nuh Suresi, 28.

(14) İbrahim Suresi, 41.

(15) Araf Suresi, 151.

(16) Sad Suresi, 24.

kimseye lâyük olmayacak bir mülk (hükümranlık) bahşet! Şüphesiz Sen çok bahşedicisin.⁽¹⁷⁾

Rabbimiz, Peygamberimiz Muhammed *sallallahu aleyhi ve sellem*'e şöyle buyurmuştur:

“Rabbine hamd ederek tesbihte bulun ve O’ndan bağışlama dile. Çünkü O, tövbeleri çok kabul edendir.”⁽¹⁸⁾

Bir hadis-i şerifte Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurmuştur:

“Ey insanlar! Allah’a tövbe edip O’ndan af dileyiniz. Zira ben O’na günde yüz defa tövbe eder ve O’ndan af dilerim.”⁽¹⁹⁾

Ebu Hureyre *radıyallahu anh* şöyle demiştir: ***“Ben, Allah’ın Elçisi’nden daha fazla ‘Allah’tan mağfiret dilerim ve O’na tövbe ederim.’ diyen birini görmedim.***⁽²⁰⁾

---

(17) *Sad Suresi*, 35.

(18) *Nasr Suresi*, 3.

(19) *Müsned-i İmam Ahmed*, 4/260-261.

(20) *Sahîh-i İbn Hibban*, 928.

Bu ayet ve hadislerden, kişinin hatalarından dolayı Allah'tan af dilemesinin tevazu alameti olduğu, bunun tersi olarak, hiçbir hatası olmadığını veya hata yapmayacağını düşünmesinin kibir alameti olduğu açıkça anlaşılmaktadır. Halbuki Yüce Allah büyüklük taslayanlar hakkında şöyle buyurmuştur:

“Muhakkak O, kibirlenenleri sevmez.”⁽²¹⁾

Bir şeyi asla unutmamalıyız: Bu hayatta imtihan olmaktayız/olacağız!

Karşılaştığımız her durum bir sınavdır: Zengin olmak, fakir olmak, sağlıklı olmak, hasta olmak, özgür olmak, mahkum olmak; her durum bir imtihandır. İnsan imtihanda olduğunu düşündüğü zaman da toparlanıp kuvvetlenmesi, Allah'ın yoluna daha sıkı sarılması ve bu imtihanlardan yüzünün akıyla çıkması onun için en doğru yoldur.

Yüce Allah'ın daha nicelerini imtihan ettiğini bir düşünelim.

---

(21) *Nahl Suresi*, 23.

YUSUF PEYGAMBERİN ﷺ İMTİHANA ÇEKİLMESİ

Yüce Allah dünya hayatında kimine zenginlik, mevki, çoluk çocuk verirken, kimine de fakirlik, hastalık, kısırlık, hapis cezası ve benzeri şeyler vererek insanları imtihana tabi tutar.

Yüce Allah'ın bir kimseye bol nimetler vermesi onu Allah katında değerli kılmaz. Aynı şekilde Allah tarafından musibetle imtihan edilen bir insan da Allah katında değersiz sayılamaz. Zira Allah mülk ve zenginlik verdiği Firavun'u küçük düşürmüş ve onu ebedî cehennemlik yapmıştır. Fakat Sevgili peygamberi Yusuf *aleyhisselam*'ı hapis hayatıyla imtihan etmiş, Yusuf *aleyhisselam* ise bu imtihan karşısında sabretmiş ve Allah'a olan şükrünü daha da artırmıştır. Allah'ın Peygamberi bunun dünya hayatında sadece bir imtihan olduğunu ve Allah'ın hiçbir kuluna taşıyamayacağı yükü yüklediğini çok iyi anlamıştı. Bu sabrın

ve şükürün karşılığı olarak da Allah onu bu sıkıntıdan kurtardı ve şerefli bir makama yükseltti.

Yusuf *aleyhisselam*'ın kıssasını Kur'an'dan okuduğumuzda, bu şerefli peygamberin, zindanda geçirdiği uzun yıllar boyunca daima Rabbine ibadet ettiğini ve mahkûm arkadaşlarını bu şerefli yola davet ettiğini görürüz.

Kur'an'da Yusuf *aleyhisselam*'ın onlara şöyle dediği haber verilir:

“Ey hapishane arkadaşlarım! Çeşit çeşit ilahlar mı, yoksa gücüne karşı durulamaz olan bir tek Allah mı (inanıp bağlanmak için) daha iyi? Allah'ı bırakıp da taptıklarınız, sizin ve atalarınızın taktığı birtakım isimlerden başka bir şey değildir. Allah onlar hakkında herhangi bir delil indirmemiştir. Hüküm sadece Allah'a aittir. O size kendisinden başkasına ibadet etmemenizi emretmiştir. İşte dosdoğru din budur. Fakat insanların çoğu bilmezler.”⁽²²⁾

---

(22) Yusuf Suresi, 39-40.

Buradan açıkça anlaşılmaktadır ki müminin, nerede olursa olsun daima Allah'a karşı olan yükümlülüklerini yerine getirmesi ve kaderine yazılmış imtihan için Allah'a isyan etmemesi lazımdır. Tam tersine, başına gelen musibetlere sabrettiği için Allah'ın kendisini ödüllendireceğinden emin olmalıdır. Zira bu hususta Yüce Allah şöyle buyurmaktadır:

“İşte bunlar, hak yolda sabır ve sebât göstermelerine karşılık cennetin yüksek makam ve köşkleriyle mükâfatlandırılacak, oraya selâm ve hürmetle buyur edileceklerdir. Hem de orada ebedî kalacaklardır. Orası ne güzel bir karargâh ne güzel bir yerleşim yeridir!”⁽²³⁾

Bir ayette de şöyle buyrulmaktadır:

“Sabretmiş olmaları sebebiyle, bugün Ben onları mükâfatlandırdım. Şüphesiz onlar başarıya erenlerin ta kendileridir!”⁽²⁴⁾

---

(23) Furkan Suresi, 75-76.

(24) Mü'minûn Suresi, 111.

Musibete uğrayan bir mümin, bu imtihanların geçici olduğunu bilmelidir. Nitekim bu hususta Kur'ân-ı Kerim'de şöyle buyrulmaktadır:

“Şüphesiz güçlkle beraber bir kolaylık vardır.”⁽²⁵⁾

Ayrıca Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* bu konuyla ilgili olarak şöyle buyurmuştur:

“Bil ki senin hakkında yazılmamış olan şey başına gelmez. Sana takdir edilen de seni atlayıp (başkalarına) gitmez. Bil ki zafer sabırla, sevinç üzüntüyle, kolaylık da zorlukla birliktedir.”⁽²⁶⁾

---

(25) İnşirâh Suresi, 5.

(26) Müsned-i İmam Ahmed, 1/307; Taberânî, *el-Mu'cemü'l-Kebîr*, 11243.

SIKINTI ANINDA YAPILACAK DUANIN ÖNEMİ

Yukarıda belirttiğimiz üzere, her insan hayatı boyunca farklı imtihanlarla karşı karşıya kalmakta ve başı dertte olduğunda içinde bulunduğu durumdan çıkmak için farklı yollar aramaktadır. Kimisi çaresizlik içinde hayattan vazgeçer, kimisi bu durumdan kurtulmak için kendi gücüne güvenir, kimisi çeşitli yollar arar, kimisi de hemen intikam almaya çalışır. Bu, insanın doğal bir özelliğidir ve böyle durumlarda kişi kendi düşüncesine göre karar verir.

O halde gelin hep birlikte Allah'ın, yarattıkları arasında üstün kıldığı ve en yüksek makamlarla şereflendirdiği peygamberlerin zorluklarla karşılaştıklarında neler yaptıklarına bakalım. Ayrıca en çok imtihana tabi tutulanların peygamberler olduğunu da belirtelim.

Bu hususta Yüce Allah şöyle buyurmuştur:

“Allah hiçbir kimseyi gücünün yetmediği bir şeyle yükümlü kılmaz.”⁽²⁷⁾

– Peygamberlerin babası sayılan İbrahim *aleyhisselam*, müşrikler tarafından ateşe atıldığı zaman şöyle demiştir: “Allah bana yeter, o ne güzel vekildir!”⁽²⁸⁾ Allah da onu muhâfaza etmiştir.⁽²⁹⁾

– Yunus *aleyhisselam* Allah tarafından imtihan edilmiştir. Denizde büyük bir balık onu yuttuktan sonra balığın karnındayken şöyle dua etmiştir:

“Senden başka gerçek ilah yoktur. Seni eksikliklerden uzak tutarım. Ben gerçekten (nefsine) zulmedenlerden oldum!” Allah da duasını kabul etti ve onu üzüntüden kurtardı.⁽³⁰⁾

– Allah, Eyyub *aleyhisselam*’ın önce malını, sonra çocuklarını aldı, daha sonra onu hastalıkla imtihana tabi tuttu. Eyyub *aleyhisselam* ise uğradığı

---

(27) *Bakara Suresi*, 286.

(28) *Sahîh-i Buhari*, 4563.

(29) *Enbiya Suresi*, 51-73.

(30) *Enbiya Suresi*, 87-88; *Saffat Suresi*, 139-148.

bu musibet ve sıkıntıya sabrederek şöyle dua etmiştir:

“Şüphesiz ki ben derde uğradım, Sen ise merhametlilerin en merhametlisisin!”⁽³¹⁾ Allah da onun duasını kabul edip bütün dert ve sıkıntılarını gidermiştir.

– Mısır’ın asil kadınları Yusuf *aleyhisselam*’a tuzak kurduğunda⁽³²⁾ Yusuf *aleyhisselam* bu talihsizlikten kurtulmak için dua ederek şöyle demiştir:

“Rabbim! Zindan bana bunların benden istediklerinden daha iyidir. Eğer onların bana kurdukları tuzağı boşa çıkarmazsan, korkarım ki onlara meyleder ve cahillerden olurum! Rabbi onun duasını kabul etti ve kadınların tuzağına düşürmedi.”⁽³³⁾

– Bir zamanlar zalim Firavun, krallığında doğan tüm erkek çocukların öldürülmesini emredince, yeni doğan Musa *aleyhisselam*’ın annesi, bebeğini korumak için Nil Nehri kıyılarına koş-

(31) *Enbiya Suresi*, 83-84.

(32) *Yusuf Suresi*, 22-32.

(33) *Yusuf Suresi*, 33-34.

muştı. Askerlerin kendisine yetişeceğini ve nehri geçmenin mümkün olmadığını görünce çıkış yolu olmadığını düşünerek Allah'tan imdat istemiştir. İşte o sırada Yüce Allah da ona şöyle bir çıkış yolu göstermiştir:

“Onu emzir, başına bir şey gelmesinden korktuğun zaman onu denize (Nil'e) bırak, korkma, üzülme. Çünkü Biz onu sana döndüreceğiz ve onu peygamberlerden kılacağız.”⁽³⁴⁾

Annesi, Allah'ın emri gereği Musá'yı bir sandığa koydu ve onu timsahlarla dolu sert ve coşkunun akan Nil Nehri'ne bıraktı. Ancak Allah onu her türlü tehlikeden korumuş ve sonra da ona peygamberlik bahşetmiştir.⁽³⁵⁾

Yıllar sonra Firavun ve ordusu Musa *aleyhisselam* ve ashabının peşine düştüğü zaman, Musa *aleyhisselam* sadece Allah'tan ümit ederek şöyle dua etmiştir:

---

(34) *Kasas Suresi*, 7.

(35) *Kasas Suresi*, 3-13.

“Hayır; Rabbim benimle beraberdir, bana bir çıkış yolu gösterecektir!”⁽³⁶⁾

Allah onun bu isteğini kabul ederek müminleri kurtardı. Firavun ile yandaşlarını ise denizde boğdu.

– Bir defasında İsrailoğullarından bir grup Meryem *aleyhisselam*’ı zina yapmakla suçlayarak hakaret etmişti. Meryem *aleyhisselam* bu zulüm karşısında yalnızca Allah’a güvenmiş ve Allah da onu mucizevî bir şekilde bu sıkıntıdan kurtarmıştır. Bu bağlamda beşikteki bebek dile gelerek şöyle konuşmuştu:

“Şüphesiz ben Allah’ın kuluyum. Bana kitabı (İncil’i) verdi ve beni bir peygamber yaptı. Nerede olursam olayım beni mübarek kıldı ve bana yaşadığım sürece namazı ve zekâtı emretti. Beni anama saygılı kıldı. Beni azgın bir zorba kılmadı. Doğduğum gün, öleceğim gün ve diriltileceğim gün bana selâm (esenlik verilmiştir).”⁽³⁷⁾

(36) Şuara Suresi, 62.

(37) Meryem Suresi, 30-33.

– Muhammed *sallallahu aleyhi ve sellem*'e gelince, hayatında en çok sıkıntı yaşadığı anlar Taif yolculuğu olmuştur. Orada onların ileri gelenleriyle görüşerek sorunlarını anlatmış ve onlardan destek istemiştir. Fakat onlar onunla alay ederek şöyle demişlerdir: “Allah peygamber göndermek için senden başka kimse seçemez miydi?” Neden zengin ve soylu birine değil de senin gibi okuma yazma bilmeyen bir çobana peygamberlik verdi?!” Üstelik bu konuda yardımcı olmayacaklarını da belirtmişlerdir.

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Taif'te on gün kaldı ve ev ev dolaşarak insanları İslam'a davet etti, ancak onlar onun davetini reddettiler. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*'i tehdit ederek şöyle dediler: “Taif'i terk etmezsen seni öldürürüz.” Daha sonra çocuklara, onu taşlamalarını ve Taif'ten kovmalarını emrettiler. Sadece çocuklar değil, kadınlar da onu taşıyarak Taif'ten kovdular. Attıkları taşlar Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*'in ayaklarına çarpmış, topukları yaralanan

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*, mübarek ayaklarından kanlar aka aka Taif’i terk etmek zorunda kalmıştır. Nihayet bir bağ kenarına varınca Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* soluklanmak için bir ağacın gölgesine çekilmiştir.

Daha sonra Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* başına gelenleri şu şekilde haber veriyor:

*“O anda dikkatlice gökyüzüne baktım ve aniden Cebrâil aleyhisselam’i fark ettim. Cebrâil aleyhisselam bana şöyle seslendi: ‘Şüphesiz Allah, kavminin sana neler söylediğini işitti. Sana şu dağlar meleğini gönderdi. Kavmin hakkında dilediğini yapmak üzere ona emredebilirsin.’ Sonra dağlar meleği bana selâm verdi ve şöyle dedi: ‘Yâ Muhammed! Rabbin beni sana, dilediğini emretmen için gönderdi. İmdi ne dilersen dile! Eğer üzerlerine iki dağı kapamamı dilersen (kaparım)’ Fakat alemlere rahmet olarak gönderilmiş olan Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* dağlar meleğine şu cevabı verdi: ‘Hayır, ben böyle bir şey istemem. İstedğim tek şey, Hak Teâlâ’nın bu müşriklerin sulbünden,*

Allah'a hiçbir şeyi ortak koşmaksızın ibâdet edecek bir nesil ortaya çıkarmasıdır!"⁽³⁸⁾

Subhanallah! Taif sakinleri onun peygamberliğini yalanladılar, ona hakaret ettiler ve taşlayarak Taif'ten kovdular ama Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* onlara merhamet etti ve onlardan intikam almadı, tam tersine onların doğru yola gelmeleri için Allah'a dua etti. Halbuki isteseydi, mahvolacaklardı.

Allah, Pegamber *sallallahu aleyhi ve sellem*'in isteği üzerine bu müşriklerin soyundan yalnız Allah'a kulluk eden ve O'na hiçbir şeyi ortak koşmayan kimseler meydana getirmiştir. Bu da merhamet etmenin ne kadar güzel bir amel olduğunun apaçık bir delilidir.

Burada şunu da belirtmeliyiz: Zulme uğrayan mazlum birisi, kendisine zulmeden zalime karşı beddua edebilir. Bu amel insana yasak değildir.

---

(38) *Sahîh-i Buhari*, 3231.

ZULME UĞRAYAN KİŞİNİN ALLAH'TAN KENDİ HAKKINI İSTEMESİ

Yüce Allah, mazlum kulunun, kendisine zulmeden zalime beddua etmesine izin verir. Bu hususta Yüce Allah şöyle buyurmaktadır:

“Allah, zulme uğrayanın dile getirmesi dışında, çirkin sözün açıklanmasını sevmez.”⁽³⁹⁾

Bu ayeti açıklayan tefsir alimleri, buradaki **“çirkin söz”** kelimesinin “beddua” anlamına geldiğini ve bunu haksız yere yapmanın kötü bir davranış olduğunu vurgulamışlardır. Ayetteki **“Ancak zulme uğrayanlar müstesnadır”** ifadesine dikkat edersek; bu sözlerin, mazlumun beddua etmesinin caiz olduğu ve bu davranışın kendisi açısından kötü bir davranış sayılmadığı açıkça anlaşılır. Buna delil olarak peygamberlerden Nuh *aleyhisselam*'ın sözlerini örnek gösterebili-

---

(39) *Nisa Suresi*, 148.

riz. Zira O, kavmi tarafından zulme uğradığında şöyle dua etmiştir:

“Nûh dedi ki: ‘Rabbim! Yeryüzünde dolaşan bir tek kâfir bile bırakma! Bırakacak olursan, onlar Senin kullarını yoldan çıkarırlar ve ancak kendileri gibi ahlâksız, günahkâr ve azılı kâfir nesiller yetiştirirler. Rabbim! Beni, anne-babamı, mü’min olarak evime girenleri, bütün mü’min erkeklerle mü’min kadınları bağışla! Zâlimlerin ise ancak helâkini artır! Köklerini kurut.’”⁽⁴⁰⁾

“Ey Rabbim! Milletim beni yalanladı. Benimle onların arasında Sen hüküm ver. Beni ve benimle birlikte olan mü’minleri kurtar!”⁽⁴¹⁾

Allah da onun duasını kabul ederek şöyle buyurdu:

“Bunun üzerine onu ve beraberinde bulunanları, dolu bir gemi içinde taşıyarak kurtardık. Sonra da geride kalanları suda boğduk.”⁽⁴²⁾

---

(40) Nuh Suresi, 26-28.

(41) Şuara Suresi, 117-118.

(42) Şuara Suresi, 119-120.

Aynı şekilde Muhammed *sallallahu aleyhi ve sellem* Mekke müşrikleri tarafından pek çok zulme ve eziyete maruz kalmıştı. Bir gün Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem* Kâbe'nin yanında namaz kılmak için, orada bulunan Ebû Cehil ve arkadaşlarının kışkırtmasıyla içlerinden biri dişi devenin işkembesini ve döl eşini⁽⁴³⁾ olduğu gibi kanlı kanlı getirip, secdede olan Muhammed *sallallahu aleyhi ve sellem*'in sırtına koydu. Bunu gören müşrikler ise elleriyle ona doğru işaret ederek kahkahalarla gülüyorlardı. Allah'ın Elçisi *sallallahu aleyhi ve sellem* secdeden başını kaldıramıyordu. Nihayet Fatıma *radıyallahu anha* gelerek devenin işkembesini ve döl eşini babasının sırtından attı. Namazını bitiren Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem*'in mübarek dudaklarından müşriklere karşı "Allah'ım, Kureyş'i Sana havale ediyorum!" cümlesi döküldü. Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem* bu cümlesini üç kere tekrarlardı. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*'in bedduası onları kötü etkiledi. Çünkü

---

(43) Hayvanın karnındaki embriyoyu kaplayan perde

bu şekilde yapılan bedduanın kabul olacağına inanıyorlardı. Sonra da Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* müşrik elebaşlarının isimlerini teker teker zikrederek şöyle buyurdu:

“Allah’ım! Ebû Cehil’i Sana havale ediyorum, Utbe b. Rabîa’yı, Şeybe b. Rabîa’yı, Velid b. Ukbe’yi, Ümeyye b. Halef’i ve Ukbe b. Ebû Muayt’i Sana havale ediyorum.”

Hadisi rivayet eden sahabî Abdullah ibn Mes’ud *radıyallahu anh* şöyle diyor:

“Nefsim elinde olan Allah’a yemin ederim ki Bedir Savaşı’nda Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem*’in zikrettiği müşriklerin cesetlerini yerde yatarken gördüm.”⁽⁴⁴⁾

---

(44) *Sahîh-i Buhari*, 240.

DAHA SONRA HAYATI DEĞİŞEN BİR İNSAN

Sevgili okuyucu! Bil ki doğru yola yönelerek Allah'ın hidayet verdiği kimselerden olmak çok büyük bir nimettir. Allah dilediğini hidayete erdirir. Yüce Allah'ın, dilediğine hidayet verdiğinin tarih boyunca birçok örneğini gösterebiliriz.

Allah dilediği kimseye varlığının delillerinden göstererek, kimisine hayat dersi vererek, kimini sıkıntıdan kurtararak, kimini de tam tersine bir musibetle veya hastalıkla imtihana tabi tutarak hidayete erdirir. Kimisi bir ayet-i kerime ile, kimisi etkili bir hutbeyi veya vaazı dinleyerek, kimisi güzel şekilde söylenen etkili bir kelimeyle, kimisi cuma namazında Müslüman cemaatinin birliğine şahit olarak, kimisi günahkar bir arkadaşın tamamen ıslahına tanıklık ederek, kimisi de çocukluktan itibaren dindar bir aile ortamında büyüyerek veya başka sebeplerden do-

layı Allah tarafından doğru yola iletilir. Şimdi Yüce Allah'ın hidayet ettiği insanlardan birkaç örnek verelim:

Ünlü İslam alimi Fudayl ibn İyâd *rahimehullah* cahiliye zamanında hırsızlık ve eşkiyalık yapardı. Fudayl bin İyâd *rahimehullah* bir câriyeye âşık olmuştu. Bir gün câriyenin bulunduğu evin duvarına çıkarken Kur'ân-ı Kerim sesi duymuştu. Fudayl *rahimehullah* bu sesin tesiriyle tevbe ederek hidayete ermiştir. Onun dinleyip etkilendiği ayetin meali şu şekildedir:

“İman edenlerin Allah'ı zikretmekten ve inen haktan dolayı kalplerinin saygı ile ürpermesinin zamanı gelmedi mi? Daha önce kendilerine kitap verilip de üzerinden uzun zaman geçen, böylece kalpleri katılaştıranlar gibi olmasınlar. Onlardan birçoğu fasık kimselerdir.”⁽⁴⁵⁾

Fudayl *rahimehullah* bu ayeti duyunca kendi kendine, “Gecenin karanlığında ben bir günah işleyeceğim ama bu adam Kur'an okuyor. Evet, o

---

(45) *Hadid Suresi*, 16.

zaman gelip çattı ya Rabb!” dedi ve günah işlemekten vazgeçerek geri döndü. Yolda bir çadır-la karşılaştı ve içindeki yolculardan izin alarak oraya sığındı. Onlardan bazıları, “Haydi yola revan olup sabahleyin menzile varalım” diyordu. Bazıları da şöyle diyordu: “Geceleri yola çıkmak çok tehlikelidir, Fudayl yolumuzu keserek mallarımızı elimizden alabilir.” Daha sonra Fudayl kendi kendine şöyle dedi: “Allah’ım, işlediğim günahlardan dolayı Senden bağışlanma diliyorum ve Sana tövbe ediyorum!” Böylece geçmişte yaptığı kötü amellere bir anda son verdi.⁽⁴⁶⁾

Yüce Allah kudsî bir hadiste şöyle buyuruyor:

“Ey kullarım! Benim hidâyet ettiklerim dışında hepiniz sapıtmışsınız. O halde benden hidâyet dileyin ki sizi hidayete erdireyim.”⁽⁴⁷⁾

Biz de şöyle dua ediyoruz:

“Allah’ım! Hidayet ettiğin kimselerle birlikte bizlere de hidayet et! Afiyet verdiğin kimselerle

(46) *Siyeru A’lâmi’n-Nübelâ*, 8/423.

(47) *Sahîh-i Müslim*, 2577.

*birlikte bizlere de afiyet ver! Dost edindiklerinin
arasında bizleri de dost edin!*

*Verdiğini bizim için bereket kıl ve takdir ettiğin
şeylerin şerrinden bizleri koru!*

*Şüphesiz yalnız Sen hükmedersin, Sana hük-
medilemez!*

*Kimi dost edinirsen o zelil olmaz. Kimi de düş-
man edinirsen o asla aziz olmaz! Ey Rabbimiz!
Mübareksin ve her şeyden yüksek ve yücesin!*

*Ey Rabbimiz! Bizi doğru yola ilettikten sonra
kalplerimizi saptırma ve Bize katından bir mer-
hamet ihsan eyle! Şüphesiz Sen ihsan edensin!”*

BÜTÜN KÖTÜLÜKLERİN ANASI

İnsanın kendi nefesine veya şeytanın vesveselerine kapılarak kötülük yapması mümkündür. Ancak bu kötülüklerin arasında öyle bir amel vardır ki başka kötülüklere de kapı aralamaktadır. Bu hususla ilgili olarak Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurmuştur:

“İçki içmek kötü amellerin anası ve aynı zamanda en büyük günahlardan biridir...”⁽⁴⁸⁾

Başka bir rivayette Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurmuştur:

“İçki içmek kötü amellerin anasıdır. İçki içenin Allahu Tealâ kırk gün boyunca namazını kabul etmez. İçkili halde ölen kimse cahiliye ölümü ile ölmüştür.”⁽⁴⁹⁾

---

(48) Taberânî, *el-Mu'cemü'l-Kebîr*, 11372; Dârekutnî, *es-Sünen*, 4671; *Silsiletü'l-Ehâdisi's-Sahîha*, 1853; *Sahîhu'l-Câmî*, 3345.

(49) Taberânî, *el-Mu'cemü'l-Evsat*, 3810; *Silsiletü'l-Ehâdisi's-Sahîha*, 1854.

Bir rivayette de Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurmuştur:

“Devamlı içki içen kimse, puta tapan kimse gibidir!...”⁽⁵⁰⁾

Başka bir hadiste Nebi *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurmuştur:

“Allah içkiye, onu yapana, yaptırana, onu içene, taşıyana ve kendisine götürülene, sata-
na ve satın alana, onu (bardağa) doldurana ve
kendi (bardağına) doldurmaya talep edene lanet
eylesin!”⁽⁵¹⁾

Lânet, Allah'ın rahmetinden tamamen mahrum kalmak demektir. Cennete girmenin tek sebebi, Allah'ın merhametine mazhar olmaktır. Bu konuda Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurmuştur:

“Sizden hiçbirinizi asla kendi ameli cennete girdiremez ve cehennem ateşinden de kurtaramaz.

---

(50) *Müsnedü'l-Bezzâr*, 2382; *Sahihu'l-Câmî*, 3701.

(51) *Müsned-i İmam Ahmed*, 1/316; *Müstedrek*, 4/145; *Silsiletü'l-Ehâdisi's-Sahîha*, 839.

Ancak Allah'ın merhameti ile buna nail olmak mümkündür.⁽⁵²⁾

Yine bir hadiste Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurmuştur:

“Sizden hiçbirinizi asla kendi ameli kurtaramaz!”

Sahabiler, *“Ya Rasûlallah! Seni de mi amelin kurtaramaz?”* diye sordular. Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle cevap verdi:

“Evet, beni de kendi amelim kurtaramaz. Ancak Allah'ın beni bir mağfiret ve bir rahmetle bü-rüyüp korumuş olması müstesnadır.”⁽⁵³⁾

Bu iki hadis-i şeriften, Cenneti kazanmanın ve Cehennemden kurtulmanın tek yolunun sadece Allah'ın sonsuz lütuf ve rahmetinin tecelli etmesi olduğunu açıkça anlıyoruz.

Şöyle bir soru sorulabilir: Neden şirk, küfür, zina, kumar, hırsızlık ve benzeri büyük günahlar değil, sadece şarap içmek bütün kötülüklerin

---

(52) *Sahîh-i Müslim*, 2817.

(53) *Sahîh-i Buhari*, 6463; *Sahîh-i Müslim*, 2816.

anası sayılıyor? Çünkü insan aklı başında olduğu müddetçe hem düşünme fırsatı hem de büyük günahlardan sakınma imkanı elde etmiş oluyor. Alkollü iken diğer büyük günahları -farkına varmadan da- yapabileceğini tahmin etmek hiç de zor değildir.

Bu konuda Osman b. Affan *radıyallahu anh* ibretlik bir rivayeti şöyle anlatmaktadır:

“İçki içmekten uzak durun çünkü o kötülüklerin anasıdır. Sizden önceki ümmetler arasında ibâdetle meşgul olan bir adam vardı. Fahişe bir kadın ona meyletti ve hizmetçisini göndererek, ‘Şâhitlik için seni istiyoruz’ diye onu çağırttı. O hizmetçiyle beraber onun yanına kadar geldiler. Her bir kapıdan içeri girince hizmetçi kapıları kilitliyordu. Sonunda güzel bir kadının yanına geldi kadının yanında bir çocuk, bir kap içinde de içki vardı. Kadın gelen adama, ‘Allah’a yemin olsun ki ben seni şâhitlik için çağırmadım, ya benimle ilişki kurarsın ya bu içkiden içersin ya da bu çocuğu öldürürsün’ diye çağırdım. Adam, ‘Öyleyse bana

bir kadeh içki ver' dedi. Kadın bir kadeh içki verdi, adam 'Tekrar ver' dedi ve sarhoş olunca kadınla zinâ etti, çocuğu da öldürdü. İşte bu olaydan ibret alıp içkiden uzak durun!"⁽⁵⁴⁾

Hristiyan bir araştırmacı üzüntü ve pişmanlık duyarak bir hikaye anlatıyor. Bu hikayede herkesin çıkaracağı bir ders vardır:

“Üniversitede, öğrenimini başarıyla tamamlamış yüze yakın mezun öğrenciye kırmızı diplomaları verilmişti. Bu öğrenciler mezuniyet töreninde alkollü içkiler kullandılar. Hepsi sarhoş olduktan sonra aralarında kavgaya tutuştular ve birbirlerini bıçaklayıp öldürdüler. Ölenler toprağın kucağına, sağ kalanlar ise ömür boyu hapis cezasına mahkum edildiler.”

Dikkat edin, ilk önce dört yıl ilkokulda, sonra dört yıl ortaokulda ve ardından dört yıl lisede okumuşlar. Daha sonra beş yıl üniversitede başarıyla okuyan bu öğrenciler, mezuniyet gününde, on yedi yıl boyunca geceyi gündüze katarak gös-

---

(54) *Sünen-i Nesâî*, 5666.

terdikleri bu gayreti, bir gecede heba etmişler. Genel olarak yeryüzünde meydana gelen olayları incelersek, çoğu cinayetlerin sebebinin kötülüklerin anası olan alkol olduğunu görürüz.

Burada altını çizerek özellikle belirtelim ki bu kötü davranışa/işe bağımlı olan kişilerin düzenli olarak uyarılması gerekmektedir.

İbretlik bir rivayette şöyle anlatılıyor:

“Şam ehlinde dindar, nüfuz sahibi bir kimse vardı. Zaman zaman Ömer b. Hattab *radıyallahu anh*'in yanına gelirdi. Bir ara Ömer *radıyallahu anh* o kişiyi göremez oldu. Çevresindekilere, “Falan zât ne yapıyor, artık görünmez oldu?” dedi. Çevresindekiler, “Ey Mü'minlerin Emîri! O kendini şaraba verdi” dediler.

Ömer *radıyallahu anh* hemen kâtibini çağırıp şöyle söyledi:

“Yaz! Ömer bin Hattab'dan falan kimseye... Sana selâm olsun! Bilesin ki hamd, bizleri doğru yola erıştiren Allah'a mahsustur. Kendisinden başka gerçek ilâh olmayan, günahları bağışlayan,

tevbeleri kabul eden, azabı çetin ve ihsanı bol olan Allah'a hamd ederim. O'ndan başka ibadet edilmeye layık hiçbir ilâh yoktur, dönüş ancak O'nadır.”

Ömer *radiyallahu anh* mektubu yazdırdıktan sonra arkadaşlarına dönerek şöyle dedi:

“Allah'a yönelmesi ve Allah'ın tevbesini kabul buyurması için kardeşinize dua ediniz.”

O zât Ömer *radiyallahu anh*'ın mektubunu alınca “Allah günahları bağışlayan, tevbeleri kabul eden, azabı çetin olandır” cümlesini tekrar tekrar okudu:

“Allah beni hem azabı ile korkutmuş hem de günahlarımı affedeceğini va'detmiş” diyerek ağladı ve pişmanlık duyarak Allah'a tevbe etti.

Hz. Ömer *radiyallahu anh* bunu haber alınca arkadaşlarına şöyle dedi:

“İşte böyle yapınız! Bir kardeşinizin yoldan çıktığını, günah işlediğini gördüğünüzde onu doğru yola getirmeye, Allah'ın affına güvencilmeye çalışınız. Tevbesini kabul buyurması için

de Allah'a dua ediniz. Kendisine beddua ederek aleyhinde şeytana yardımcı olmayınız!"⁽⁵⁵⁾

---

(55) Taberi *Tefsiri*, 24/27; İbn-i Kesir, *Tefsîrü'l-Kur'âni'l-Azîm*, 7/128; Ebû Nuaym, *Hilye*, 4/97.

ÖFKELENME!

Dikkat edersek çoğu suçların bir insanın öfkelenmesi sebebiyle gerçekleştiğini görürüz. Zira öfkeyi kontrol edememekten dolayı olumsuz sonuçlar meydana gelmektedir.

Rivayet edildiğine göre bir adam Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*'e gelerek şöyle dedi: “Bana tavsiyede bulun.” Allah Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem* “*Kızma/öfkelenme!*” buyurdu. Adam istediğini defalarca tekrarladığı halde Nebi *sallallahu aleyhi ve sellem* yine “*Kızma!*” buyurdu.⁽⁵⁶⁾

Hadis-i şerifteki “*Kızma*” buyruğu, kızgınlığa götüren sebeplerden uzak dur, kızgınlığı getirecek hallerle kendi kendini karşı karşıya bırakma, demektir. İslam hukuku bizzat öfkeyi yasaklamıyor. Bizatihi kızmanın kendisinin yasaklanması söz konusu olamaz çünkü kızgınlık tabii bir durum olup insanın tabiatından gitmesi düşünüle-

---

(56) *Sahîh-i Buhari*, 6116.

mez. Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem*'in “*Kızma*” buyruğu, dünyanın ve âhiretin her türlü hayırlarını en güzel şekilde özetlemektedir. Öfke, insanın başkalarıyla olan ilişkisini bozar ve onu yumuşak huyluluktan mahrum bırakır. Öfke bazen insanı öfkelendiği kişiye zarar vermeye sevk eder ve bu da Müslüman ahlakını zedeler.⁽⁵⁷⁾

Dikkat ettiyseniz insan öfkelendiği zaman kendine hakim olamaz. Çoğu zaman dili dolaşır, elleri ve ayakları titrer, gözleri döner ve bunlara benzer hareketler yaptıktan sonra da yaptığı davranışların sonucunda pişman olur. Bu nedenle bazı alimler öfke duygusunu şu şekilde tanımlamışlardır:

“Öfke, delilik ile başlayan ve pişmanlıkla sonuçlanan bir duygudur.”

Gerçekten de insan öfkelendiği an aklını kaybetmiş gibi olur ve ne söylediğini, ne yaptığını bilmez hale gelir. Öfkelenmek insanı kötü şeyler yapmaya sevk eder. Öfkeyi bastırmak her ne ka-

---

(57) *Fethu'l-Bârî*, 10/520.

dar zor görünse de bunu gerçekleştirmek büyük bir başarı ve mümini cennete götüren vazgeçilmez bir davranıştır.

Bu hususta Ebû Derda *radıyallahu anh*'ın şöyle dediği rivayet edilir: “Dedim ki: ‘Ey Allah’ın Rasûlü! Bana cennete girdirecek bir ameli işaret buyur.’ Buyurduki: ‘*Kızma, sana cennet vardır.*’”⁽⁵⁸⁾

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*'in bu uyarısı, öfkeyi bastırmanın cennete götüren bir faktör olduğuna apaçık delildir. Bu konuda Âl-i İmrân sûresinin 133-134 ve 135. âyetlerinde şöyle buyrulmaktadır:

“Rabbinizin mağfiretine mazhar olmak ve takva sahipleri için hazırlanmış olup genişliği gökler ve yer kadar olan cennete girmek için yarışın! Onlar (takva sahipleri) bollukta da darlıkta da Allah yolunda harcarlar, öfkelerini yenerler, insanları affederler. Allah işini güzel yapanları sever. Onlar çirkin bir şey yaptıkları veya ken-

---

(58) Taberânî, *el-Mu'cemü'l-Evsat*, 2374; *Sahîh et-Terğib ve't-Terhib*, 2749.

dilerine kötülük ettikleri zaman Allah'ı hatırlarlar da hemen günahlarının bağışlanmasını dilerler. Zaten günahları Allah'tan başka kim bağışlayabilir ki? Onlar, yaptıklarında bile bile ısrar etmezler."

Aynı şekilde bir hadis-i şerifte Resulullah *sallallahu aleyhi ve sellem*'in şöyle buyurduğu rivayet edilmiştir:

"Güçlü kişi, güreşte gücünü gösteren değil, öfke anında kendine hakim olandır."⁽⁵⁹⁾

Söz konusu ayetler ve bu hadis, öfkesini bastırmayı başaran mü'mini övmektedir.

Peki, biz de o salih insanlar gibi öfkemizi bastırabilmek için ne yapmalıyız? Bunun için Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*'in ümmetine yaptığı tavsiyelerine uymak gerekir. Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem* bizlere öfkemizi kontrol etmenin yollarını öğretmiştir. Nitekim Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* bir hadis-i şerifte şöyle buyuruyor:

---

(59) *Sahîh-i Buhari*, 6114.

“Biriniz, öfkelendiğinde sussun!”⁽⁶⁰⁾

Bir diğer rivayette şöyle geçer:

“Biriniz ayaktayken öfkelenirse hemen otursun. Öfkesi geçerse ne âlâ, geçmezse yatsın.”⁽⁶¹⁾

Ayrıca öfkelendiğimizde şeytandan ve onun tahriklerinden Allah’a sığınmak da öfkeyi yatıştıran etkenlerden biridir.

Başka bir hadis-i şerifte Resûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem*, huzurunda birbirine söven iki kişiden birinin yüzünde öfke hali belirince şöyle buyurdu:

“Ben bir söz biliyorum, eğer şu adam bunu söylerse öfkesi geçer. Bu söz, ‘Eûzu billahi mineş-şeytani’r-racîm / Kovulmuş (iyilikten uzaklaştırılan, lânetlenmiş) olan şeytanın şerrinden Allah’a sığınırım’ cümlesidir.”⁽⁶²⁾

Bu hadislerden, mü’minin öfke ve sinirden kurtulmak için “Eûzu billahi mineş-şeytani’r-

(60) *Müsned-i İmam Ahmed*, 1/239.

(61) *Sahîhu’l-Câmî*, 694.

(62) *Sahîh-i Buhari*, 6048.

racîm” demesi gerektiği açıkça anlaşılmaktadır. Sonra da susmalı ve kendisini öfkeliendiren sebepten uzak durmalıdır.

Öfkenin sözlü olarak dışa yansıtılması küfür ve küçük düşürücü sözlerle, fiilî olarak dışa yansıtılması ise saldırganlık ve şiddet şeklinde sonuçlanabilir. Dolayısıyla öfke, bir anlık davranış ile kişiyi cehenneme götürecektir kadar tehlikeli bir hâldir.

Bir rivayete göre, Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* bayram günü kadınların yanından geçerken kadınlarla ilgili olarak şöyle buyurmuştur:

“*Ey kadınlar topluluğu! Sadaka veriniz. Çünkü sizler bana cehennem ahalisinin çoğu olarak gösterildiniz.*”

Kadınlar, “Yâ Rasûlallah, neden?” diye sordular. Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu:

“*Çünkü siz çokça lânet eder ve kocalarınızın yaptığı iyiliğe karşı nankörlük edersiniz. Öyle ki onlardan birine yıllarca iyilik yapsan, senden (hoşlarına gitmeyen) bir şey görseler, (kocasına kızarak,)*

'Vallahi senden hiçbir iyilik görmedim.' demeye başlar. Bu, Allah'ın nimetlerine karşı nankör olmaktır. Bu, nankör olmak anlamına gelir.'⁽⁶³⁾

Yukarıdaki mezkûr rivayetlerin tamamının Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*'in yasakladığı öfkeyle ilgili olduğunu özellikle belirtmek gerekir.

Oysa bunun dışında müstehap olan, hatta bazen vacip olan bir öfke türü daha vardır ki o da Allah rızası için öfkelenmektir. Örneğin Allah'ın diniyle istihza/alay edildiğinde, Peygamber *salallahu aleyhi ve sellem*'e hakaret edildiğinde, dinî ritüellerle alay edildiğinde ve benzeri durumlarda öfkeli olmak kaçınılmaz olur.

Ömer b. Abdülazîz *rahimehullah* öfke hakkında şöyle demiştir:

"Her kim kendini bu üç şeyden korursa kurtulur: Nefsin arzularına uymak, öfkelenmek ve -aynı zamanda- açgözlü olmak."⁽⁶⁴⁾

(63) *Sahîh-i Buhari*, 1052; *Sahîh-i Müslim*, 241.

(64) *Hilye*, 5/290.

Hasan-ı Basrî *rahimehullah* şöyle buyurmuştur:

“Kim tamah, korku, şehvet ve öfke halinde nefsine hakim olursa, Allah onun bedenine cehennem ateşini haram kılar.”⁽⁶⁵⁾

Câfer b. Muhammed *rahimehullah* dedi ki:

“Öfke, her kötülüğün anahtarıdır.”⁽⁶⁶⁾

Abdullah b. Mübarek *rahimehullah*'a, “Bize güzel ahlâkın ne olduğunu bir kelimeyle açıkla” denildiğinde, o “Öfkelenmemek” cevabını vermiştir.⁽⁶⁷⁾

---

(65) *Hilye*, 5/144.

(66) *Şerh en-Nevevî*, 67, hadisin şerhi; *Câmiu'l-Ulum vel-Hikem*, 12. hadisin şerhi.

(67) Önceki kaynak.

SIKINTILI ANLARDA OKUNACAK DUALAR

«حَسْبِيَ اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ»

“Allah bana yeter, O ne güzel vekildir!”⁽⁶⁸⁾

«إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ، اللَّهُمَّ أَجْرِي فِي مُصِيبَتِي
وَأَخْلَفْ لِي خَيْرًا مِنْهَا»

“Biz Allah’tan geldik, Allah’a döneceğiz.
Allah’ım, başıma gelen musibetin ecrini ver ve
bana bundan daha hayırlısını lutfet!”⁽⁶⁹⁾

---

(68) Sahîh-i Buhari, 4563.

(69) Sahîh-i Müslim, 2/632.

«لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْعَظِيمُ الْحَلِيمُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ رَبُّ
 الْعَرْشِ الْعَظِيمِ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَرَبُّ
 الْأَرْضِ وَرَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيمِ»

“Azîm ve Halîm olan Allah’tan başka hak ilâh yoktur. Büyük arşın Rabbi olan Allah’tan başka hak ilâh yoktur. Göklerin Rabbi, yerin Rabbi ve kıymetli arşın Rabbi olan Allah’tan başka hak ilâh yoktur!”⁽⁷⁰⁾

«اللَّهُ اللَّهُ رَبِّي لَا أُشْرِكُ بِهِ شَيْئًا»

“Allah Rabbimdir. Allah’ım! Sana hiçbir şeyi ortak koşmam!”⁽⁷¹⁾

(70) Sahîh-i Buhari, 7/154; Sahîh-i Müslim, 4/2092.

(71) Sünen-i Ebû Dâvûd, 2/87; Sahîh-i ibn Mâce, 2/335.

«اللَّهُمَّ رَحْمَتَكَ أَرْجُو، فَلَا تَكَلِّبْنِي إِلَى نَفْسِي طَرْفَةَ عَيْنٍ، وَأَصْلِحْ لِي شَأْنِي كُلَّهُ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ»

“Ey Allah'ım! Senin rahmetini umuyorum, beni göz açıp kapayıncaya kadar (da olsa) nefsimle başbaşa bırakma. Halimi tümüyle düzelt, Senden başka gerçek ilâh yoktur!”⁽⁷²⁾

«لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ»

“Senden başka hak ilah yoktur. Seni her türlü eksik ve noksandan tenzih ederim. Gerçekten ben nefsinde zulmedenlerden oldum!”⁽⁷³⁾

(72) Sünen-i Ebû Dâvûd, 4/324; Sahih-i Ebû Dâvûd, 3/959.

(73) Enbiya Suresi, 87; Sünen-i Tirmizî, 5/529; Sâhîh-i Tirmizî, 3/168.

«اللَّهُمَّ إِنِّي عَبْدُكَ، ابْنُ أُمَّتِكَ، نَاصِيَتِي
بِيَدِكَ، مَاضٍ فِي حُكْمِكَ، عَدْلٌ فِي قَضَاؤُكَ، أَسْأَلُكَ بِكُلِّ
اسْمٍ هُوَ لَكَ، سَمَّيْتَ بِهِ نَفْسَكَ، أَوْ أَنْزَلْتَهُ فِي كِتَابِكَ، أَوْ
عَلَّمْتَهُ أَحَدًا مِنْ خَلْقِكَ، أَوْ اسْتَأْثَرْتَ بِهِ فِي عِلْمِ الْغَيْبِ
عِنْدَكَ، أَنْ تَجْعَلَ الْقُرْآنَ رِبِيعَ قَلْبِي، وَنُورَ صَدْرِي، وَجَلَاءَ
حُزْنِي، وَذَهَابَ هَمِّي»

“Allah’ım, ben Senin kulunum. Yarattığın bir erkek ve bir kadının çocuğuyum. Benim perçemim Senin elindedir, hakkımda Senin hükmün geçerlidir. Benim için tayin ettiğin kaderin adildir. Ben Senden, Sana ait olan, kendini isimlendirdiğin veya kullarından herhangi birine öğrettiğin ya da kitabında bildirdiğin veya gayb ilminde kendin için seçip gizli tuttuğun bütün isimlerinle Kur’anı kalbimin baharı, göğsümün nuru yapmanı,

üzüntümün dağılmasına ve sıkıntımın ortadan kalkmasına vesile kılmanı dilerim!”⁽⁷⁴⁾

«الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى كُلِّ حَالٍ»

“Her türlü hal için Allah’a hamd olsun!”⁽⁷⁵⁾

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الرِّضَا بَعْدَ الْقَضَاءِ»

“Senden, hakkımda hayır veya şer olarak takdir ettiğin kazaya rıza göstermeyi dilerim.”⁽⁷⁶⁾

(74) Müsned, 3712; Silsiletü'l-Ehâdisi's-Sahîha, 199.

(75) Hâkim, el-Müstedrek 1/499; Sahîhu'l-Câmî, 4/201.

(76) Sünen-i Nesâi, 4/54-55. Müsned, 4/364; Sâhih-i Nesâi, 1/281.

«رَبِّ أَعْنِي وَلَا تُعِنِّ عَلَيَّ، وَأَنْصُرْنِي وَلَا تَنْصُرْ عَلَيَّ،
وَأَمْكُرْ لِي وَلَا تَمْكُرْ عَلَيَّ، وَاهْدِنِي وَيَسِّرِ الْهُدَىٰ إِلَيَّ، وَأَنْصُرْنِي
عَلَىٰ مَنْ بَغَىٰ عَلَيَّ، رَبِّ اجْعَلْنِي لَكَ شَكَارًا، لَكَ ذِكْرًا،
لَكَ رَهَابًا، لَكَ مَطْوَعًا، لَكَ مُحِبًّا، إِلَيْكَ أَوْاهًا، مُنِيبًا، رَبِّ
تَقَبَّلْ تَوْبَتِي، وَاغْسِلْ حَوْبَتِي، وَأَجِبْ دَعْوَتِي، وَثَبِّتْ حُجَّتِي،
وَاهْدِ قَلْبِي، وَسَدِّدْ لِسَانِي، وَأَسْأَلُ سَخِيمَةَ قَلْبِي»

“Rabbim bana yardım et, aleyhimde olacak şeylerde yardım etme. Bana yardım et, aleyhimdekilere yardımcı olma. Bana zafer ver, bana karşı olanlara zafer verme, olayları benim iyiliğime gerçekleştir. Bana zarar olacak şekilde gerçekleştirme. Beni hidayete erdir ve hidayeti bana kolaylaştır. Bana saldırana karşı yardımını benden esirgeme.

Ey Rabbim, beni Sana çok şükreden, Seni çok zikreden, Senin azabından çok korkan, Sana

*pek çok itaat eden, Sadece senin için eğilen,
Sana yönelip yakaran bir kişi eyle.*

Ey Rabbim, tevbemi kabul eyle, günah ve hatalarımı temizle, duâmı kabul et. Delilimi sabit eyle, kalbime hidayet eyle. Dilimi doğru eyle, göğsümden kini ve hasedi çıkart!”⁽⁷⁷⁾

---

(77) *Sünen-i Tirmizî*, 3551; *Müsned-i İmam Ahmed*, 1/227; *Sahîh-i Edebü'l-Müfred*, 517.

İÇİNDEKİLER

Mukaddime.....	5
Hedefimiz.....	9
Umudunuzu Kaybetmeyin!.....	12
Allah'tan Bağışlanma Dilemek	
Peygamberlerin E Yoludur.....	16
Yusuf Peygamberin ﷺ İmtihana Çekilmesi..	20
Sıkıntı Anında Yapılacak Duanın Önemi.....	24
Zulme Uğrayan Kişinin Allah'tan Kendi	
Hakkını İstemesi.....	32
Daha Sonra Hayatı Değişen Bir İnsan.....	36
Bütün Kötülüklerin Anası.....	40
Öfkelenme!.....	48
Sıkıntılı Anlarda Okunacak Dualar.....	56

